

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЖИТОМИРСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ІВАНА ФРАНКА

Соціально-психологічний факультет
Кафедра менеджменту і адміністрування

Допущено до захисту
зав. кафедри менеджменту і адміністрування
_____ к.е.н., доц. Карпюк О.А.

ВИПУСКНА РОБОТА

на тему: " Управління ефективністю виробництва на підприємстві "
(на матеріалах ПП «ПРОФЕСІОНАЛ»)
на здобуття освітньо-кваліфікаційного рівня бакалавр
за професійним спрямуванням 6.030601 „Менеджмент"

Виконала

студентка 41 групи
напряму підготовки
6.030601 „Менеджмент”

Власовець Валентина Павлівна

Науковий керівник

к.е.н., асистент,
Кашук Катерина Миколаївна

Житомир 2016

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ УПРАВЛІННЯ ЕФЕКТИВНІСТЮ ВИРОБНИЦТВА.....	6
1.1. Економічна сутність ефективності виробництва на підприємстві..	6
1.2. Фактори впливу на управління ефективністю виробництва на підприємстві.....	14
1.3. Показники, що характеризують управління ефективністю виробництва на підприємстві.....	23
1.4. Методичні підходи до оцінки управління ефективністю виробництва на підприємстві.....	25
 РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ УПРАВЛІННЯ ЕФЕКТИВНІСТЮ ВИРОБНИЦТВА В ПП «ПРОФЕСІОНАЛ».....	32
2.1 Організаційно - економічна характеристика підприємства.....	32
2.2 Аналіз фінансово - господарської діяльності підприємства.....	36
2.3 Аналіз управління ефективністю виробництва на підприємстві...	40
2.4 Шляхи удосконалення управління ефективністю виробництва....	54
 ВИСНОВКИ І ПРОПОЗИЦІЇ.....	85
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	89
ДОДАТКИ.....	91

ВСТУП

У наш час важко назвати більш важливу і багатогранну сферу діяльності, чим управління, або менеджмент, від якого в значній мірі залежать і ефективність виробництва, і якість обслуговування населення. У зарубіжних країнах накопичений значний досвід управління в області промисловості, торгівлі, кооперації, сільського господарства і т.п. внаслідок безпосередньої участі людей в управлінській діяльності. Він збагачується за рахунок знань основ науки управління, світових досягнень в практичній організації економічних і соціальних процесів.

В Україні останнім часом досягнуті певні успіхи в теоретичному і практичному освоєнні менеджменту. Реорганізуються старі структури управління і влади, при цьому використовуються західні моделі управління. Однак механічне перенесення концепції управління з однієї соціо-культурної середовища в іншу, сліпе копіювання досвіду тієї або іншої держави практичне неможливе і веде до важких економічних і соціальних наслідків. Менеджмент зумовлений такими базисними чинниками, як тип власності, форма державного устрою, міра розвитку ринкових відносин. Тому розвиток менеджменту в сучасних умовах в значній мірі залежить від цих чинників.

Для дослідження була обрана тема “Управління ефективністю виробництва”, оскільки саме ефективне виробництво повинно забезпечувати реалізацію стратегій підприємства, взаємодію організації із зовнішнім середовищем та ефективне вирішення основних задач організації. У широкому розумінні задача менеджерів при цьому полягає в тому, побудувати управління, яке найкраще відповідатиме цілям і задачам організації, а також внутрішнім і зовнішнім факторам, що впливають на нього.

“Найкраще” управління – це те яке найкращим чином дозволяє організації ефективно взаємодіяти із зовнішнім середовищем, продуктивно і цілеспрямовано розподіляти і спрямовувати зусилля свої співробітників, і таким чином, задовільними потреби клієнтів і досягати своїх цілей з високою ефективністю.

Дана тема є актуальною для кожної організації тому, що визначальним показником діяльності підприємства є саме ефективність виробництва. За умов ринкової економіки підприємствам і організаціям необхідно швидко реагувати на зміни зовнішнього середовища і адаптуватись до цих змін, тому ефективність виробництва потребує постійного і безперервного управління.

Для написання роботи об'єктом дослідження було обрано ПП "ПРОФЕСІОНАЛ", щоб проаналізувати внутрішній розвиток організації з метою вдосконалення ефективності виробництва.

Предметом дослідження є ефективність виробництва та управління нею. Мета дипломної роботи – визначити основні шляхи удосконалення ефективності виробництва на ПП "ПРОФЕСІОНАЛ".

Для дослідження поставленої мети дослідження були поставлені наступні завдання:

- розгляд теоретичних аспектів управління ефективністю виробництва;
- аналіз рівня управління та виробництва продукції на досліджуваному підприємстві;
- визначення шляхів удосконалення ефективності виробництва ПП "ПРОФЕСІОНАЛ" на основі аналізу рівня управління ефективності виробництва.

При дослідженні застосовувались методи економічного аналізу: порівняння та планування на основі фактичних даних.

Дана тема детально розроблена в спеціальній літературі, де викладено загальну характеристику ефективності виробництва, значна увага приділена питанням вдосконалення управління ефективністю виробництва.

ВИСНОВКИ І ПРОПОЗИЦІЇ

Отже, ефективність управління – це результативність управлінської діяльності, що визначається як відношення отриманих результатів від реалізації певних управлінських рішень до витрат, які їх супроводжують. У менеджменті виділяють економічну, організаційну та соціальну ефективність.

Організаційна ефективність менеджменту характеризує якість побудови організації, її системи управління, прийняття управлінських рішень, реакцію системи управління на стреси, конфлікти, організаційні зміни тощо. Під економічною ефективністю управління виробництва розуміється ступінь використання виробничого потенціалу, що виявляється співвідношенням результатів і витрат суспільного виробництва. Чим вище результат при тих же витратах, тим швидше він зростає в розрахунку на одиницю витрат суспільно необхідної праці, або чим менше витрат на одиницю корисного ефекту, тим вище ефективність виробництва. Підприємство може і повинне постійно контролювати процес використання внутрішніх факторів шляхом розробки послідовного здійснення власної програми підвищення управління ефективністю виробництва.

Таким чином, фактично визначення ефективності виробництва полягає в оцінці його результатів. Такими результатами можуть бути обсяги виготовленої продукції в натуральному чи вартісному (за оптовими цінами або за собівартістю) виразі або прибуток. Але ж сама по собі величина цих результатів не дає змоги робити висновки про ефективність або неефективність роботи підприємства, оскільки невідомо, якою ціною отримані ці результати. Звідси для отримання об'єктивної оцінки ефективності підприємства необхідно також урахувати оцінку тих витрат, що дали змогу одержати ті чи інші результати. Процес виробництва здійснюється через поєднання факторів, що його визначають: засобів праці (основні фонди), предметів праці (оборотні фонди), робочої сили (трудові ресурси), а також на виробництво впливає фінансовий стан підприємства, певні організаційні, управлінські, технологічні та інші переваги, що відображаються як нематеріальні ресурси.

Підприємство повинне контролювати процес використання внутрішніх факторів шляхом розробки послідовного здійснення власної програми підвищення управління ефективністю виробництва.

Таким чином, послідовний аналіз економічних показників, що визначені за допомогою економіко-математичних методів дають широкі можливості всебічно проаналізувати рівень ефективності виробництва продукції підприємствами та за їх допомогою визначити найбільш ефективний економічний механізм їх розвитку. Тож, при розгляді питань ефективності ведення діяльності підприємствами слід розглядати вплив різних чинників та розробку і впровадження новітніх технологій.

За період дослідження спостерігалось скорочення обсягів діяльності, зокрема, валюта балансу підприємства скоротилася на 66722 тис. грн., при цьому в складі активів скоротилися як оборотні активи (на 65234 тис. грн., а необоротні активи зросли на 49271 тис. грн., при цьому в складі активів переважали саме необоротні активи, що вказує на виробничий характер діяльності підприємства. В складі пасивів власний капітал та поточні зобов'язання скоротилися відповідно на 29196 тис. грн. та 39455 тис. грн., проте довгострокові зобов'язання та забезпечення ПП «ПРОФЕСІОНАЛ» зросли на 1929 тис. грн., що свідчить про зміну фінансової політики забезпечення функціонування підприємства.

Отже, ефективність господарської діяльності базового підприємства ПП «ПРОФЕСІОНАЛ» за 2013-2015 рр. за рядом показників погіршилася. При цьому ефективність використання основних засобів зросла на 0,93 грн. Чистий дохід ПП «ПРОФЕСІОНАЛ» за період дослідження зріс на 69700 тис. грн. або на 137,60%, при цьому дещо скоротилася продуктивність праці ПП «ПРОФЕСІОНАЛ», що свідчить про погіршення ефективності використання персоналу.

Оцінка фінансових результатів функціонування ПП «ПРОФЕСІОНАЛ» за 2013-2015 рр. засвідчила кризові явища, оскільки виручка від реалізації зросла на 99382 тис. грн. або на 63,8%, при цьому також зросла і собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг) ПП «ПРОФЕСІОНАЛ» на 77105

тис. грн. або на 48,8%, в той же час збиток підприємства зріс на 21344 тис. грн. у 5 разів.

Фінансові показники діяльності ПП «ПРОФЕСІОНАЛ» за 2013-2015 рр. демонстрували стабільні тенденції погіршення, зокрема, лише в 2014 році підприємство могло частково погасити свої зобов'язання за рахунок оборотних активів, в той же час норматив поточної ліквідності відповідав потрібним параметрам. За показниками фінансової незалежності підприємство протягом аналізованого періоду повністю залежить від залучених коштів, а динаміка групи показників рентабельності мала стабільну тенденцію до скорочення, а в 2013-2015 році взагалі підприємство отримало збиток. Загалом фінансовий стан підприємства за 2013-2015 рр. слід відзначити незадовільним.

Після проведення аналізу технічного рівня підприємства, можна зробити висновок, що він знаходиться на низькому рівні: старе обладнання, застаріла техніко-технологічна база, призначена для НДДКР, коефіцієнт введення нової продукції становить 0,103, що вказує на те, що підприємство не випускає нову чи удосконалену продукцію.

Загалом, використання наявних технологій на ПП «ПРОФЕСІОНАЛ» не може бути ефективним та економним, адже з кожним роком підприємство буде витрачати кошти на виробництво продукції «старими» методами, в той час як модернізація обладнання, технології та виробництва у конкурентів може зайняти лідируючі позиції на ринку.

Для оптимізації виробництва запропоновано змінити технологію обробки деревини. Після впровадження нової технології приріст річного прибутку становитиме 1230 млн. грн. При проведенні оцінки ефективності інноваційного проекту було доведено, що він є прибутковим, тому введення даної інноваційної технології є доцільним. Термін окупності становить 4 роки.

Після проведення аналізу прогнозованої зміни показників технічного рівня підприємства, видно що всі показники зміняться в кращу сторону. Показники, що стосуються модернізації обладнання, введення нової техніки та рівня забезпеченості інноваційної діяльності науково-дослідним обладнанням зросли, що пов'язане із зміною технології виробництва та зміною обладнання.

Ситуація в виробництві дерев'яної і фанерної тари є доволі складною. Це пов'язано з екологічними та санітарними нормами виробництва даного виду продукції, що регулюється сертифікацією тари на державному рівні. Одним із поширених методів оцінки середовища з метою виявлення сильних та слабких ознак підприємства, що досліджується з одночасним визначенням можливостей та загроз, які притаманні зовнішньому середовищу є методика проведення SWOT-аналізу.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Васильков В.Г. Організація виробництва: підручник / В.Г. Васильков. - К.: КНЕУ, 2005. - 524 с.
2. Гончаров В.В. Ключевые элементы управления и их практическое значение / В.В. Гончаров. – М. : МНИИПУ, 1998. – 192 с.
3. Гончарук А. Новий підхід до управління ефективністю у промисловості України // Економіка України . – 2006. – №6 . – С. 36–46.
4. Єлісеєва О. К. Методологія управління ефективністю роботи підприємства // Статистика України. – 2004. – № 3. – С. 66–71.
5. Калина А.В. Управління організацією в сучасних умовах. К.: МАУП, 2005. – 674 с.
6. Козик В.В. Організація виробництва: навч. посіб. / В.В. Козик, А.С. Гавриляк. - К. : Знання, 2011. - 222 с.
7. Онищенко В.О. Організація виробництва: практикум: навч. посібник / В.О. Онищенко [та ін.]. - К. : Ліра, 2005. - 376 с.
8. Осовська Г.В. Основи менеджменту: навч. посібник. / Г.В. Осовська. - К.: «Кондор», 2010. - 556 с.
9. Осовська Г.В. Основи менеджменту: підручник / Г.В. Осовська, О.А. Осовський. - 3 - тє вид., переробл. і допов. - К. : Кондор, 2010. - 664 с.
10. Петровича Є.М. Економіка підприємства: підручник / Й.М. Петрович [та ін.]; за ред. Й.М. Петровича. - 2-ге вид., випр. - Л. : Магнолія плюс: В. М. Піча, 2006. - 580 с.
11. Петровича І.М. Економіка виробничого підприємства: навч. посібник / За ред. І.М. Петровича. - К.: Знання, 2001. - 405 с.
12. Поддєрьогін А.М. Фінанси підприємств: підручник / За ред. А.М. Поддєрьогіна. - К.: КНЕУ, 1999. - 384 с.
13. Поддєрьогін А.М. Фінансовий менеджмент: підручник / А.М. Поддєрьогін [та ін.]. - К. : КНЕУ, 2005. - 536 с.
14. Рульєв В.А. Менеджмент: навч. посібник / В.А. Рульєв, С.О. Гуткевич. - К. : Центр учбової літератури, 2011. - 312 с.

- 15.Савченко Н. Теоретичні підходи оцінювання ефективності виробництва підприємства / Н. Савенко // Наукові записки ТНПУ ім. В. Гнатюка. Сер. Економіка / – Тернопіль, 2008. – Вип. 22. – С. 108-113.
- 16.Салига С.Я. Фінансовий менеджмент: навч. посібник / С.Я. Салига [та ін.]. - К.: Центр навч. л-ри, 2006. - 274 с.
- 17.Ситниченко В. Сучасні системи методи управління ефективністю як інструмент виходу з кризи//Стандартизація.Сертифікація.Якість.–2009.– №3.– С. 57– 61.
- 18.Сідун В.А. Економіка підприємства: навч. пос. / В.А. Сідун, Ю.В. Пономарьова. – Київ: ЦНЛ, 2003. – 436 с.
- 19.Фатхутдинов Р.А. Организация производства: учебник. / Р.А. Фатхутдинов.– М.: ИНФРА-М, 2000. – 672 с.
- 20.Цигилик І.І. Економіка підприємства (в питаннях і відповідях): навч. пос. / І.І. Цигилик, Я.Р. Бирик, М.Я. Ємбрик, В.Ф. Парищ. – К. : ЦНЛ, 2004. – 168 с.
- 21.Цигилик. І.І. Економіка й організація виробництва: навч. посібник /І.І. Цигилик, О.І. Мозіль, Н.В. Кірдякіна. - К.: Центр навч. л - ри, 2006. - 176 с.
- 22.Швець Л.П. Економіка виробництва: навч. посіб. / Л.П. Швець, Н.І. Доберчак. - Львів : Новий Світ - 2000, 2010. - 258 с.
- 23.Шегди А.В. Економіка підприємства: навч. посібник / за ред. А.В. Шегди. - К.: Знання, 2006. - 614 с.
- 24.Ярошкевич Н.Б. Підприємництво і менеджмент: навч. посіб. / Н.Б. Ярошевич, Р.З. Берлінг, А.С. Гавриляк. - Львів : Новий Світ - 2000, 2011. - 408 с.